

Klassenmanagement: véél meer dan alleen het stoplicht.

In mijn coaching zie ik het soms. Een (aankomend) leerkracht, die als een bange Bambi de klas in kijkt, bijna vastgeplakt aan het bord, de wildernis inkijkend. Dat hoeft niet! Sterker nog: ik help je om rechtop en vol trots door de klas te lopen. Weet dat het lokaal jouw speelveld is en dat jij invloed hebt op alles. Klassenmanagement moet je zien als alles wat erbij komt kijken om een effectieve les te geven en daarbij de lestijd ook optimaal te benutten. In deze blog geef ik je tips voor klassenmanagement in de midden- en bovenbouw.

Zo gebruik je het stoplicht effectief

Vaak hoor ik van startende leerkrachten als ik vraag hoe ze hun klassenmanagement organiseren: 'Dat heb ik wel op orde. Ik heb het stoplicht aan op het digibord. En de time timer kan ook aan'. En het is natuurlijk een onderdeel van het klassenmanagement; alleen omvat dit nog zoveel meer. Het stoplicht effectief gebruiken kan zeker. Lees deze drie tips eens:

Mijn tip is: Zet het stoplicht, de time timer en de stemvolumemeter op één sheet. En toon deze ook consequent tijdens de verwerkingsfase van iedere les. Zo maak je jouw verwachtingen visueel. Zet ook de te maken opdracht en de 'klaar' afspraken hier. Dit voorkomt dat je de vraag krijgt: 'Wat moet ik nu doen?' of: 'Ik heb mijn werk af, wat nu?'.

Nog een tip: Bespreek je verwachtingen en afspraken met de leerlingen. Verwacht niet dat ze dit nu al weten, omdat ze bijvoorbeeld al drie schoolweken les hebben.

Als derde tip: Weet ook precies wat je van de leerlingen verwacht bij een rood, oranje of groep stoplicht. Welke regels gelden hier? Hanteer deze ook consequent zodat ook daarin structuur ontstaat en duidelijkheid voor de kinderen.

Hoe pak je klassenmanagement aan?

Iedere school heeft zijn eigen regels en afspraken. Dit kan behoorlijk wennen zijn, als je als zij-instromer of nieuwe leerkracht start op een school.

Tip: Vraag of de school een kwaliteitskaart voor klassenmanagement heeft. Hierop staat welke afspraken er zijn gemaakt. Dit kunnen afspraken per bouw zijn of schoolbreed.

Tip: Als je een parttime baan hebt, kan een dag van tevoren de materialen klaar maken lastig zijn. Overleg dan met je duo collega of deze alle materialen voor jouw werkles klaar kan

Randstructuur

Ik spreek wel eens over de 'randstructuur'. Hier bedoel ik alles wat je kunt regelen, om de les zo effectief mogelijk te laten verlopen. Bijvoorbeeld:

- Herhaal de klassenafspraken (zo weten leerlingen ook wat je van ze verwacht).
- Bedenk waar je materialen neerzet (gebruik hiervoor een vaste plek en routine met het opruimen).
- Wat vind je prettig met het nakijken en opruimen (mogen leerlingen zelf hun rekentaken nakijken bijvoorbeeld, of wil je dat ze dit op de nakijktafel leggen?)
- Welke spullen deel je uit, welke niet en op welk moment doe je dit?
- Welke coöperatieve werkvormen zet je in de les in? En: op welk moment doe je dit?

Al deze aspecten dragen bij aan overzicht, rust en orde in je klas. Als de randstructuur staat, hou jij de focus voor een goede instructie, de verlengde instructie, inzicht in het leerrendement van de les, etc.

Positie als leerkracht

Het is essentieel om na te denken waar je zelf staat als leerkracht. Denk nog even aan Bambi; gebruik alsjeblieft de hele klas. Beweeg en loop rond, zo hou je overzicht.

Tip: Door te bewegen in de klas, kun je snel en eenvoudig die ene leerling non-verbaal corrigeren. Of even dat compliment geven aan dat meisje wat het juist zo nodig heeft.

Het kan handig zijn om een vaste looproute in te stellen en aan te houden. Leerlingen weten zo wanneer je bij hen komt. Dit bevordert het zelfstandig werken en de zelfredzaamheid van de leerlingen. Daarbij kun je zelf ook goed zien wie er begeleiding nodig heeft, als je rondloopt en niet stil blijft staan of zitten. Lekker bewegen dus!

Consequent zijn is de sleutel

Moeilijk kan dat zijn, consequent zijn. Als die ene leerling je zo schattig aankijkt, als je zelf moe bent en denkt: 'ach laat maar even gaan'... Toch is het verstandig om consequent te blijven. Als je zelf exact weet wat je verwacht en wilt, kun je ook leiding geven. Heb je even een mindere dag? Bedenk dan dat consequent zijn, veiligheid geeft aan leerlingen. Bespreek dus wat je verwacht van kinderen, bied kaders en houd rekening met je eigen tolerantieniveau. De ene leerkracht kan bijvoorbeeld drie waarschuwingen prima aan, de ander wil iets één keer zeggen. Dat is prima en dat mag er zijn. Als je maar wel je verwachtingen aan de voorkant duidelijk maakt.

Denk je nu: tjonge ik vind consequent zijn in deze groep echt wel lastig? Of kun je wat hulp gebruiken bij je klassenmanagement? Ik kijk en denk graag met je mee.

[Deze blog, tekst en inhoud is geschreven door en eigendom van Twinkeling Coaching.](#)